КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАКУЛЬТЕТ СХІДНИХ МОВ
Кафедра китайської мови і перекладу

Методика взаємопов'язаного навчання китайської та англійської мов на початковому рівні

Курсовий проєкт
з напряму підготовки
035.065.01 Мова і література (китайська)
4 курс, МЛКб2-21,
Портянкіної (Карпенко) Дар'ї Олексіївни

Науковий керівник:
доктор педагогічних наук, професор
Удовиченко Л.М.

Київ – 2025

ЗМІСТ

ВСТУП.....3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗАНОГО НАВЧАННЯ КИТАЙСЬКОЇ ТА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВ НА ПОЧАТКОВОМУ РІВНІ.....6
1.1. Особливості китайської та англійської мов.....6
1.2. Ефективність взаємозв'язаного навчання китайської та англійської мов на початковому рівні.....7
1.3. Рівень HSK 1 у володінні китайською мовою: необхідні знання та вміння для початкового рівня.....9
1.4. Рівень A1 у володінні англійською мовою: необхідні знання та вміння для початкового рівня.....10
1.5. Труднощі у навчанні китайської та англійської мов.....11
1.6. Методи вивчення китайської та англійської мов.....12
РОЗДІЛ 2. ПРАКТИКА ВЗАЄМОЗВ'ЯЗАНОГО НАВЧАННЯ КИТАЙСЬКОЇ ТА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВ НА ПОЧАТКОВОМУ РІВНІ.....15
2.1 Теорія самовизначення (SDT) – важливий сучасний мотиватор для ефективного навчання. 15
2.2 Аналіз чинних підручників для оволодіння учнями початковим рівнем знань з китайської та англійської мов. 21
2.3 Теорія самовизначення у вивченні китайської та англійської мов: дизайн практичних завдань. 27
РОЗДІЛ 3. АВТОРСЬКА МЕТОДИКА ВЗАЄМОЗВ'ЯЗАНОГО НАВЧАННЯ КИТАЙСЬКОЇ ТА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВ НА ПОЧАТКОВОМУ РІВНІ.....28
ВИСНОВКИ.....35
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....37

ВСТУП

Для сучасних українців, які стали на шлях інтеграції у світовий простір, знання кількох іноземних мов (далі ІМ) є критично важливим. Володіння декількома ІМ розширює горизонти власного бачення проблем і явищ, відкриває перспективи для власного розвитку, дає можливість співпрацювати з іноземними партнерами, а також пізнавати нові країни і соціалізуватися в них.

У нинішньому глобалізованому світі, де Китай та англомовні країни відіграють ключову роль, вивчення китайської та англійської мов особливо важливе. Ці мови мають глибокі відмінності на всіх рівнях (граматика, система письма, фонетика, лексика, тощо), що ускладнює їх взаємопов'язане вивчення.

Незважаючи на численні заохочення до вивчення ІМ, сучасні українці, з огляду на нашу недавню історію, ще недостатньо ними володіють. Це підтверджено одним з соціологічним досліджень. Впродовж грудня 2022 – січня 2023 р.р. Київський міжнародний інститут соціології провів всеукраїнське опитування серед дорослого населення України для оцінки їх рівня володіння ІМ. Воно показало, що 68% респондентів мають певні знання принаймні однією ІМ, але ці знання є поверхневими; 31.8% - не володіють ІМ. Більшість опитаних зазначили, що вони б цікавістю вивчали одну і більше мов, але їм не вистачає мотивації [1].

Вирішити цю проблему допоможе урахування положень теорії самовизначення (SDT). Розроблена американськими психологами Е. Десі та Р. Райаном, ця теорія ґрунтується на розумінні самовизначення (або самодетермінації) як здатності особистості робити вибір і контролювати своє життя. Ця теорія вже виказала свою ефективність в освітньому процесі, про що йдеться у працях С. Занюка, В. Климчука, Н. Мирончук, Л. Сердюк та ін. У 2016 р., зокрема, дослідження L. Liu підтвердило, що для успішного навчання учням потрібно задовольнити три основні психологічні потреби в: автономії (контролювати особистісний вибір варіантів виконання завдань та власне навчання загалом), компетентності (відчувати здатність успішно виконати завдання або вірити у свої уміння працювати результативно), соціальних зв'язках

(відчувати взаємопов’язаність з іншими учасниками освітнього процесу, отримувати і надавати підтримку) [2].

Аналіз навчально-методичного комплекту з англійської та китайської мови для учнів закладів загальної середньої освіти (далі ЗЗСО) підтвердив, що на часі розробити результативний методичний інструментарій для взаємопов'язаного навчання двох іноземних мов із залученням новітніх теорій результативного навчання та різних методичних засобів і прийомів, які розвиватимуть потребу у навчанні ІМ, посилять мотивацію та підвищать самоорганізацію учнів у наближенні до їх високої мети. Це підтверджує актуальність теми проєкту.

Мета проєкту – розробити систему ефективних завдань з опертям на теорію самовизначення для взаємопов’язаного навчання китайської та англійської мов на початковому рівні.

Для досягнення поставленої мети необхідно виконати такі ***завдання*:**

1. Здійснити теоретичний аналіз проблеми.
2. Визначити обсяг знань і умінь учнів, передбачений початковим рівнем володіння китайською (HSK1) та англійської (A1) мовами.
3. Розкрити методичні підходи до взаємопов’язаного навчання китайської та англійської мов.
4. Проаналізувати змістовий, мотиваційний та методичний потенціал чинних підручників для оволодіння учнями початковим рівнем знань з китайської та англійської мов.
5. Розробити систему ефективних завдань для взаємозв’язаного навчання китайської та англійської мов, яка задовольнятиме основні психологічні потреби учнів у самоконтролі, самомотивації та соціальній взаємодії.

Об’єкт дослідження – взаємопов’язане навчання китайської та англійської мов на початковому рівні.

Предмет дослідження - ефективні завдання для мотивованого взаємозв’язаного навчання учнів китайської та англійської мов на початковому рівні.

Теоретична значущість полягає у розробці системи ефективних завдань для взаємопов'язаного навчання китайської та англійської мов на початковому рівні з урахуванням основних положень теорії самовизначення (SDT).

Практичне значення роботи полягає в тому, що її результати можуть використовуватися у практиці шкільного навчання китайської та англійської мови, а також у подальших розробках підручників, навчальних посібників та робочих зошитів для учнів початкового рівня.

Апробація результатів роботи. Результати дослідження апробувалися на III Всеукраїнського форуму молодих сходознавців (м. Київ, 16 квітня 2025 р.) та висвітлені в тезах «Застосування теорії самовизначення для взаємопов'язаного вивчення китайської та англійської мов».

РОЗДІЛ 1
ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗАНОГО НАВЧАННЯ КИТАЙСЬКОЇ ТА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВ НА ПОЧАТКОВОМУ РІВНІ

1.1 Особливості китайської та англійської мов

Китайська мова аб 中文 – мова, яка відноситься до сино-тибетської мовної сім'ї. Поширена в країнах синосфери.

Англійська мова або English language – мова, що належить до індоєвропейської мовної групи. Розповсюджується по всьому світу з XVII століття.

За даними німецької онлайн-платформи Statista, яка спеціалізується на зборі і візуалізації даних, станом на 2023 рік найбільш вживаною світовою мовою є англійська, одразу за нею стоїть китайська [3].

Найочевиднішою несхожістю в цих мовах є письмова мова. Англійська мова має алфавіт, а китайська - лише ієрогліфи. Кожен окремий ієрогліф має своє значення, в той час як англійська мова будує слова та речення з 26 літер.

Другою відмінністю є граматика цих мов. Коли китайською ми хочемо сказати про минулі або майбутні події, ми додамо індивідуальний ієрогліф на позначення часу. Наприклад, 昨天我做晚饭。В англійській мові, часовий простір буде сприйматися через призму того, яке закінчення або конструкцію ми використовуємо. Наприклад, I cooked dinner yesterday.

Тони та наголоси є ще однією різницею між цими двома мовами.

В китайській мові майже кожне слово в реченні ми вимовляємо з використанням чотирьох тонів. На противагу цьому, англійська мова використовує наголоси на ті слова, до яких потрібно додати емоційне забарвлення та експресії.

Це, щонайменше, три відмінності китайської та англійської мов. Протягом аналізу розбіжностей в цій курсовій роботі, ми будемо спостерігати за особливостями кожної з мов.

1.2 Ефективність взаємозв’язаного навчання китайської та англійської мов на початковому рівні

Взаємопов'язане навчання передбачає паралельне та збалансоване навчання усіх видів мовленнєвої діяльності на основі спільного мовного матеріалу у послідовно-часовому співвідношенні. (Л. Байдак) [4, с.1].

Існують два основних типи мовленнєвої діяльності (далі МД): Продуктивний (говоріння та письмо) та рецептивний (читання та аудіювання). Продуктивні типи загострюють увагу на відтворенні інформації, в той час як рецептивний тип – на її отримання.

Граматичні, лексичні, фонетичні та графічні процеси у продуктивному та рецептивному типах МД принципово відрізняються, що необхідно враховувати у процесі навчання ІМ.

Говоріння – це усна передача мови в різних обумовлених ситуаціях. Може бути підготовлене (виділення часу на підготовку) та непідготовлене (здійснюється в конкретний момент без підготовки). В залежності від конкретної ситуації говоріння поділяють на формальне (ділові, офіційні зустрічі) та неформальне (спілкування з друзями). Мета говоріння – це можливість вільно спілкуватися ІМ.

Аудіювання – уміння осмислити мову інших людей як під час безпосередньої комунікації, так і під час прослуховуванні новин, оголошень, тощо. Чим ефективніше ви будете розуміти співрозмовника, тим більш насиченою та цікавою буде ваша розмова.

Письмо – графічний процес передачі мови для забезпечення комунікації між людьми. Вміння володіти навичками письма розширяє мовний вокабуляр і позитивно впливає на розвиток МД. Існують різні за змістом та жанром писемні твори: резюме, неформальні та формальні листи, твори, есе, тощо.

Л.Садіку виражалася так: «Навички письма – це «друкована копія» вашого інтелектуального рівня або рівня вашого вираження.» [5, с. 31].

Читання – це сприйняття письмової роботи. Як рецептивний тип МД читання пов’язане з сприйняттям і розумінням змісту, закодованого графічними знаками.

Взаємопов’язане навчання породило відому систему навчання дітей як Монтессорі (Montessori education). Авторкою такого типу навчання є Марія Монтессорі – італійська лікарка та педагог.

«Рис.1. Марія Монтессорі»

Система Монтессорі полягає в тому, щоб використовуючи мінімальну кількість іграшок або розваг для дитини отримати максимальний її результат та розвиток.

Марія Монтессорі вірила в те, що діти мають робити власний вибір та розвивати власні інтереси. Ця теза та думка суголосна з теорією самовизначення, де автономія є одним з ключових понять. В своїй книзі Марія зазначала: «Перші активні прояви індивідуальної свободи дитини повинні бути спрямовані таким чином, щоб через цю діяльність вона могла досягти незалежності.» [6].

Принципи структури Монтессорі:

Повага до дитини. Проявляється в тому, щоб дозволити дитині проявляти інтерес до вибраної нею діяльністю; мати емпатію до почуттів дитини.

Діти навчаються пізнаючи світ. Дослідження природи та тварин, біг по калюжах, відчуття сонечка на тілі – усі ці аспекти дозволяють дитині задіювати усі органи чуття та тим самим розвиватися.

Уникати зовнішніх нагород, адже в той час як зовнішню мотивацію заберуть від дитини, це буде сприяти тому, що вона не буде натхненна щось робити або творити. Отже, необхідно мотивувати дитину до того, щоб вона мала внутрішню мотивацію. Цей принцип підтверджується SDT.

Незважаючи на те, що вказані вище принципи стосуються періоду раннього дитинства та дошкільного віку, система Монтессорі може застосовуватися у дорослому житті. Ті ж самі правила цієї системи треба видозмінити та застосовувати їх по відношенню до власного життя, життя дітей, учнів, тощо.

Можемо зробити висновок, що теоретичні знання та практичне застосування чотирьох навичок мовленнєвої діяльності надихнуть учнів на креативності, посилять соціальні зв'язки та сприятимуть обізнаності в різних сферах життя. Використання цих типів МД допомагатиме учням у вивченні китайської та англійської мов на початковому рівнях. Ми розглянули, що система, яка заснована на основі взаємопов'язаного навчання має чимало спільних характеристик з теорією самовизначення, яка була досліджена в цьому курсовому проєкті.

1.3 Рівень HSK 1 у володінні китайською мовою: необхідні знання та вміння для початкового рівня

HSK (скорочено від Hanyu Shuiping Kaoshi 汉语水平考试) - це міжнародний кваліфікаційний іспит з китайської мови. Іспит призначений для осіб, які не є носіями китайської мови та застосовується для оцінки навичок використання китайської мови у життєвих, навчальних та робочих ситуаціях [7].

Таблиця 1.1.

Рівні знання китайської мови

		音节	汉子	词汇	语法
高等	七一九级	202/1110	1200/3000	5636/11092	148/572
中等	六级	86/908	300/1800	1140/5456	67/424
	五级	98/822	300/1500	1071/4316	71/357
	四级	116/724	300/1200	1000/3245	76/286
初等	三级	140/608	300/900	973/2245	81/210
	二级	199/468	300/600	772/1272	81/129
	一级	269	300	500	48
总计		1110	3000	11092	572

HSK（一级）людина з початковим рівнем мови має розуміти прості китайські слова і речення. HSK 1 спрямований на вивчення китайської впродовж півроку у темпі 2-3 аудиторних години на тиждень [8].

1.4 Рівень A1 у володінні англійською мовою: необхідні знання та вміння для початкового рівня

На думку CEFR, The Common European Framework of Reference for Languages, англійська мова має 3 основних рівня володіння мовою [9]:

1) A — Basic User, або Базове володіння

2) B — Independent User, або Самостійне володіння

3) C — Proficient User, або Просунуте володіння

Ці рівні розділені ще по дві категорії кожна:

A1: Beginner + Elementary (Початковий)

A2: Pre-Intermediate (Нижчий за середній)

B1: Intermediate (Середній)

B2: Upper-Intermediate (Вище за середній)

C1: Advanced (Просунутий)

C2: Proficient (Досконалий)

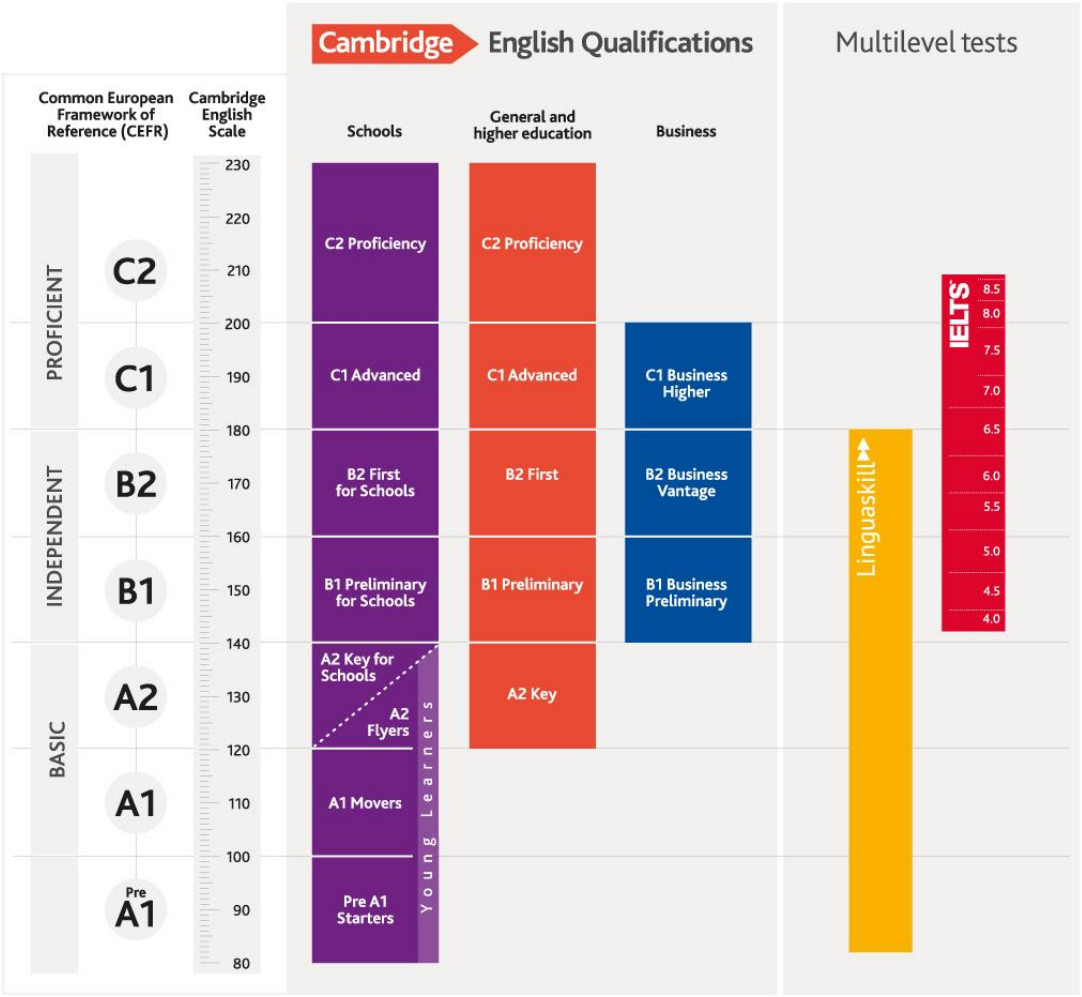

«Рис. 2. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти»

Початковий рівень англійської мови має на увазі, що знання людини є достатніми для простої взаємодії та комунікації з людьми. Той, хто вивчає мову може розуміти та використовувати повсякденні вирази та елементарні фрази; може представити себе іншим, а також може спілкуватися простим способом, коли співбесідник говорить повільно та чітко.

1.5 Труднощі у навчанні китайської та англійської мов

У будь-якій мові є свої особливості та труднощі. На мою суб'єктивну думку, у китайській мові такими особливостями можуть бути тони, ієрогліфи та діалекти.

Чотири тони в китайській мові є невід'ємною складовою фонетики китайської мови. Залежно від сказаного тону, міняється слово, як от наприклад:

诗 shī - поезія, вірші

十 shí - десять

使 shǐ – застосовувати

是 shì – є

Другою притаманною рисою китайської мови є ієрогліфи. Кожне слово – це окремий, автономний ієрогліф, який треба вчити.

Можуть виникнути такі труднощі у вивченні англійської мови:

Різна вимова. Існують два основні типи вимови British English та American English. Це проявляється і в вимові слів і в самому їхньому написанні. Це варто враховувати на початковому рівні вивчення мови, адже з цим аспектом буде набагато легше рухатися далі у подорожі вивчення мови.

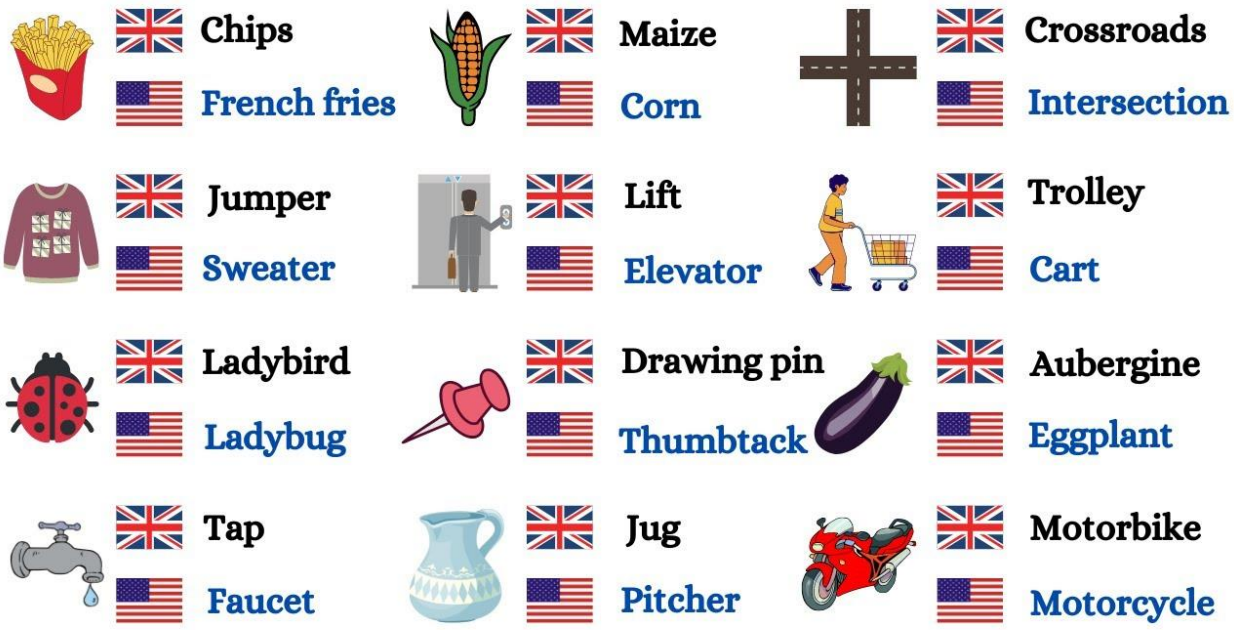

«Рис. 3. Відмінності написання слів американською та британською англійською»

Граматика. Побудова англійських речень відрізняється від української граматики. Отже, тут треба запастися терпінням та практикою, щоб зрозуміти та використовувати її.

1.6 Методи вивчення китайської та англійської мов

Дивитися фільми та відео мовою, яку вивчаєте.

Це значно допомагає розвивати навички слухання, розуміти темп, інтонацію мови. Більш того, це є можливістю вивчити чимало нових фраз для повсякденного спілкування з іноземцями та почути живу мову комунікації;

Ставити цілі. «SMART» – це методика встановлення мети, де кожна літера означає певний підхід. Ціль має бути конкретною (**S**pecific), вимірюваною (**M**easurable), досяжною (**A**chievable), релевантною (**R**elevant) та має мати обмеження в часі (**T**ime-bound). До прикладу, коли людина хоче читати більше книжок (така ціль є абстрактною), вона має поставити мету таким чином – Я хочу прочитати 2 книги на основі реальних подій за місяць. У такий спосіб, людина має чітку конкретику, актуальність і певний ліміт в часі. В цьому методі також проявляється теорія самовизначення, адже під час формування мети вибудовується внутрішня мотивація;

Регулярно практикуватися;

Знайти партнера для мовного обміну. Таким способом, розвивається тип МД наведений вище, а саме – говоріння. В час інтенсивного розвитку інформаційних технологій, вивчення мови зазнало чималих змін: тепер можна практикувати мову онлайн за допомогою різних додатків в мережі Інтернет, а саме через спілкування з іноземцями та передачу власного досвіду.

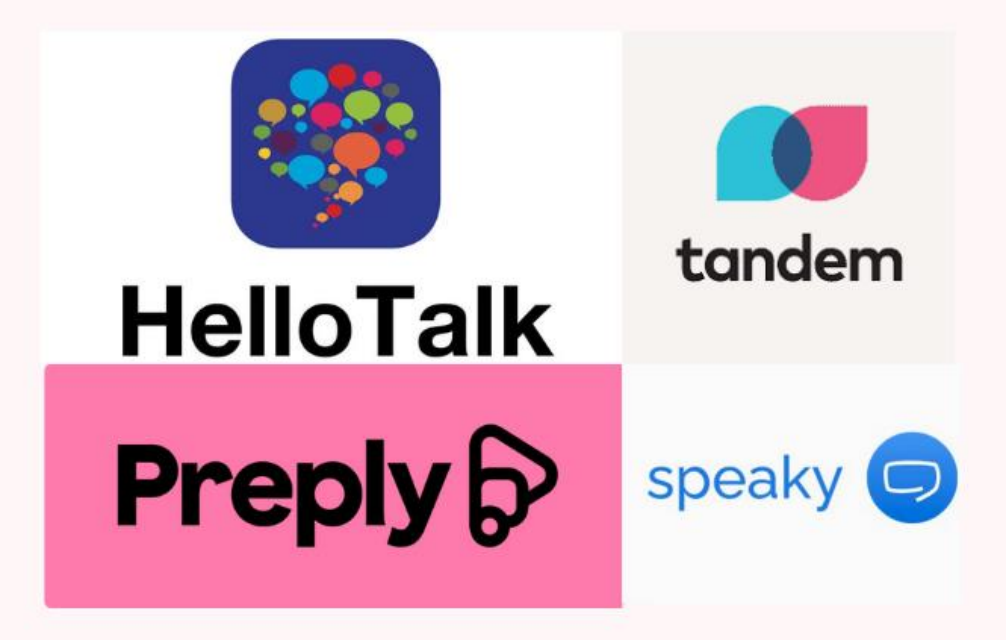

«Рис. 4. Додатки для спілкування з іноземцями»

Останнє, але не менш важливе - *мати терпіння*. Українська письменниця, учителька, активістка українського жіночого руху Уляна Кравченко висловлювалася так: «Кинене, посіяне зерно ще не завтра дасть жниво, треба ждати…» [10, с. 15].

РОЗДІЛ 2
ПРАКТИКА ВЗАЄМОЗВ'ЯЗАНОГО НАВЧАННЯ КИТАЙСЬКОЇ ТА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВ НА ПОЧАТКОВОМУ РІВНІ

2.1 Теорія самовизначення (SDT) – важливий сучасний мотиватор для ефективного навчання

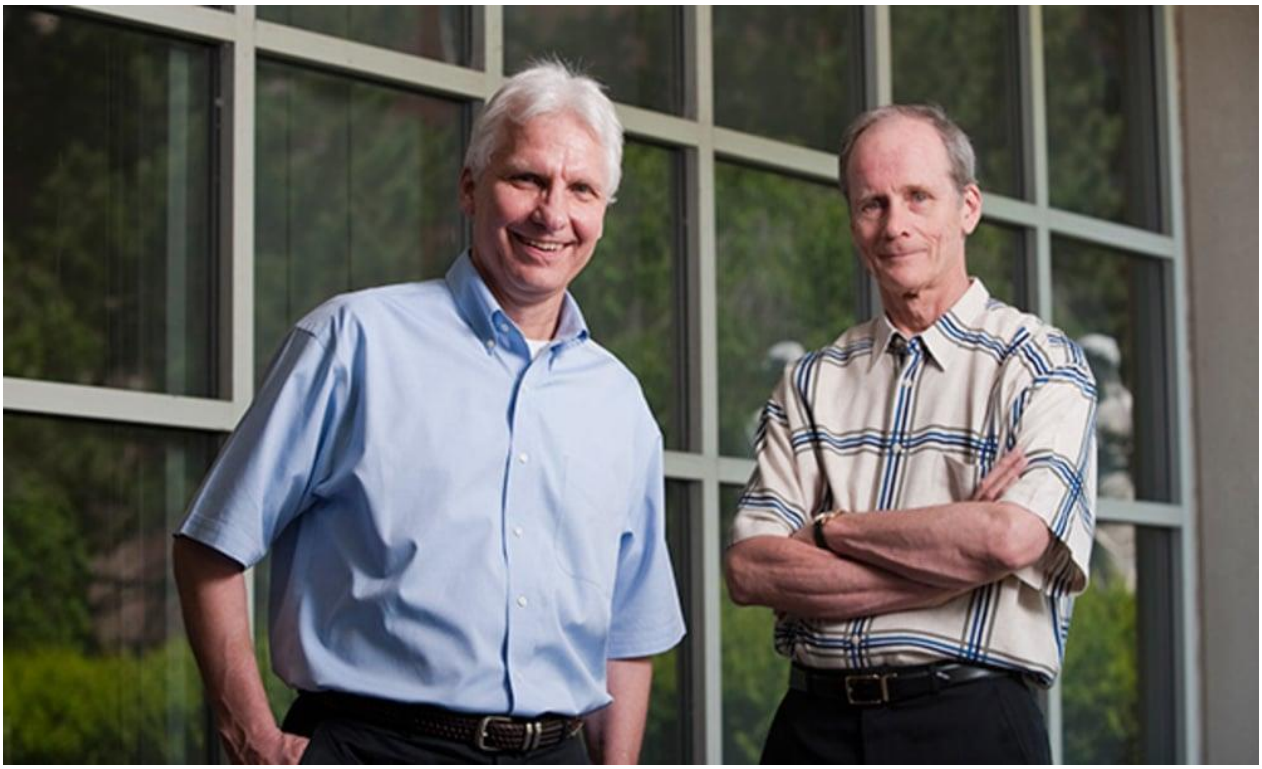

«Рис. 5. Основоположники теорії самовизначення (справа: Р.Райан та Е.Десі)»

Теорія самовизначення або Self-determination theory, викладена американськими психологами Е. Десі та Р. Райаном – це теорія внутрішньої мотивації шляхом досягнення мети не заради вигоди або зовнішніх нагород, а насамперед заради власного задоволення. Її засадничими припущеннями є прийняття викликів та нового досвіду і досягнення незалежності та бажання здобути знання. Теорія самовизначення пропонує механізм, який дозволятиме людям збагнути основи мотивації та зв'язок базових потреб з рівнем якості життя. Автори теорії стверджують, що діяльність людини та її благополуччя напряму залежать від рівня мотивації до виконання певного завдання.

На життєдіяльність людини впливають внутрішні та зовнішні аспекти. В дослідженні польської мовознавиці Малгожати Свенцицької авторка зазначає, що в психології внутрішня мотивація – це мотивація до поведінки, яка має підкріплююче значення для особистості. Наприклад, дослідження або гра зумовлені захопленням та інтересом. Проте, життя в соціумі не обмежується грою чи дослідженням, адже індивід має низку побутових та повсякденних справ: робота, сім’я, побутові справи, тощо. Люди можуть здійснювати ці речі не лише під впливом внутрішньою мотивації, а й під тиском обов’язку та зовнішнього впливу. Теорія самовизначення розрізняє декілька рівнів інтерналізації мотивації. Як наслідок, існує п'ять типів мотивації: зовнішня мотивація, інтроекція, ідентифікація, інтеграція та внутрішня мотивація [11].

Власне, теорія самовизначення полягає саме в зацікавленості мотиваційним поняттям, не з кількісної, а з якісної точки зору. Теорія заохочує людей до того, щоб насолоджуватися власне самим процесом, а не гнатися за зовнішніми винагородами чи визнанням. До прикладу, можемо провести аналогію з дитиною, якій подобається читати книгу: вона отримує насолоду від самого процесу читання – від характеру героїв, сюжету, стилю написання, тощо.

Людина, яка пройшла шлях самовизначення – розкриває свої таланти в соціумі, балансує та створює гармонійне життя. Мотивація надає сили та напрямку людським діям, а тип мотивації має вагому дію на спосіб та інтенсивність залучення, а також на супутнє благополуччя та подальший розвиток особистості.

Самовизначення неможливо досягти без визначення чітких пріоритетів, адже ця концепція безперервно пов’язана з професійним, соціальним та особистісним розвитком. З іншого боку, самовизначення – це не стала величина. Це повсякденний процес набування життєвого досвіду, адже наші пріоритети, цінності, звички, покликання можуть видозмінюватися [12, с. 100]. Р.Райан та Е.Десі розглядають мотивацію як енергію, що спонукає до дії («the energy for action»).

Теорія самовизначення включає *п'ять міні-теорій*, кожна з яких розглядає різні аспекти людської мотивації, які стосуються вивчення мови.

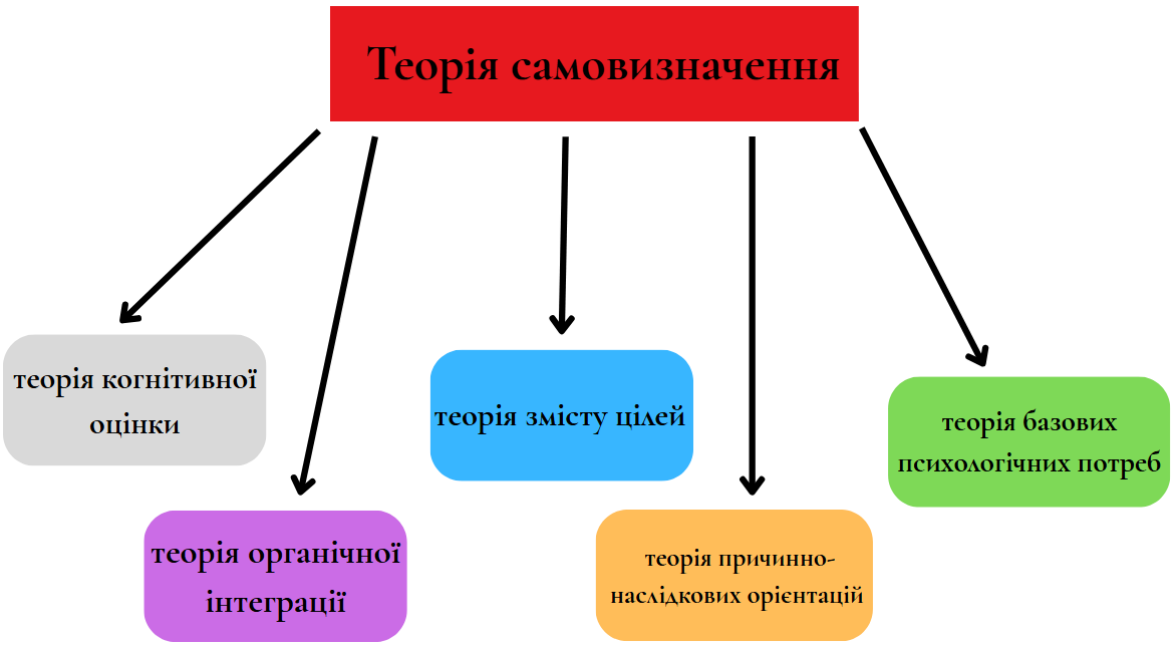

«Рис. 6. П'ять міні-теорій теорії самовизначення»

Теорія когнітивної оцінки або cognitive evaluation theory – це теорія, яка поянює, що ефективності в навчанні людина може досягнути шляхом забезпечення прийнятного навантаження на її пам'ять. Також ця теорія про взаємодію людини з оточенням, підтримку автономії та повагу одне до одного. Завданням вчителя в цій теорії є заохочувати учнів, пропонуючи підказки, а не відповіді, розвиток позитивних освітніх результатів без проявів дискриманіції, тощо. Вчитель має бути залученим до навчального процесу, створити належну атмосферу та сформувати емоційну підтримку.

Теорія органічної інтеграції або Organismic integration theory – розглядає тему форм мотивації під різним кутом (властивості, наслідки, тощо)

Теорія базових психологічних потреб або Basic psychological needs theory – наголошує на трьох важливих аспектах SDT – автономія, компетентність та соціальних зв'язках. Про ці аспекти більш детально ми поговоримо згодом.

Теорія змісту цілей або Goal contents theory – характеризує те, чого учні прагнуть досягти та що саме стоїть за майбутніми прагненнями. Як і форми мотивації, цілі також можуть бути зовнішніми (успіх, визнання, фінансова

стабільність, зовнішній вигляд) і внутрішніми (близькі стосунки з оточуючими, інтелектуальне та особистісне зростання)

Теорія причинно-наслідкових орієнтацій або Causality orientations theory – теорія прагне, щоб учні відповіли на запитання «Хто/що керує твоєю мотивацією?». Теорія демонструє три типи причинно-наслідкових орієнтацій:

1) Автономна – внутрішня мотивація, що визначається власним бажанням. Люди з автономною орієнтацією більш вмотивовані та визначені в процесах вивчення мови;

2) Контрольована – поведінка, що контролюється зовнішнім впливом, нагородами, тиском, тощо;

3) Безособова – людина вважає, що поведінка є поза межами власного контролю, цебто вибору вчинити інакше немає. Люди з таким типом орієнтації переконані, що вони не в змозі створити сприятливе середовище для вивчення мови.

Як зазначалося вище, в теорію базових психологічних потреб входять три ключові припущення та концепції SDT [13]:

Автономія – здатність контролювати особистісний вибір варіантів виконання завдань та власне навчання загалом;

У ситуаціях, коли важко мати повну автономію, до прикладу, в університеті або на робочому місці, важливо, щоб зовнішнє середовище максимально сприяло цій потребі. Якщо цього не станеться, людина може відчувати спонукання до дії з боку зовнішнього тиску з подальшим зниженням інтересу до активності.

Згідно з дослідженням Американської психологічної асоціації (American Psychological Association, APA), люди у деяких країнах, де існує сильне відчуття приналежності до батьківщини та до своїх рідних звичаїв, не могли належним чином говорити про автономію, оскільки акцент на «обов’язках» та «зобов’язаннях» різниться від сприйняття SDT іншими націями [14]. За словами авторів теорії самовизначення, таке пояснення поняття автономії було б неправильним, оскільки воно не враховує можливість того, що окремі особи повинні узгоджувати себе з цінностями та обов'язками культурно визначними.

Підримка учнів автономії заохочує та сприяє досягенню особистих цілей [15]. Самостійність (автономію) також варто розглядати не лише в контексті студентського життя, але й через призму діяльності вчителя / викладача. Можна погодитися, що автономія вчителів призводить до задоволення від навчального процесу та як наслідок впливає на успішність учнів. Разом з цим, однією з причин відсутності вибору в професійній кар'єрі та розвитку є брак фінансування. Потенційним вирішенням цієї проблеми є впровадження та використання грантів [16].

Отже, використовуючи аспект автономії в навчальном процесі, учні вільні в тому, щоб самостійно обирати певну тему, факти, завдання, яке їм до вподоби, тощо. Як наслідок, за допомогою цього складника учні можуть поглиблювати свої знання про зовнішній та внутрішній світи, розвивати самодисципліну та здатність до відповідальності за власні слова та вчинки.

Компетентність - відчуття здатності успішно виконувати завдання або вірити у свої уміння працювати результативно.

Потреба в компетентності - це прагнення ефективно взаємодіяти з середовищем. Ця потреба стосується сприйняття здібностей та ефективність під час виконання завдання.

Загалом, ця ознака допомагає учням / студентам розвивати так звані *soft and hard skills*, тобто «м'які» та «жорсткі» навички. Цей термін виник в армії Сполучених Штатів Америки та допомагав командирам підвищити рівень підготовки військовослужбовців завдяки певному розподіленню. Soft skills – це соціальні вміння та навички, наприклад: емоційний інтелект, креативність, емпатія, комунікабельність, тощо. Ці «м'які» навички можуть мінятися в залежності від ситуацій, соціальних обставин, тощо.
Hard skills – це технічні знання, такі як знання ІМ, менеджмент, знання мов програмування, знання того, як вести документацію, тощо. «Жорсткі» навички лишаються сталими та незмінними.

Можемо зробити висновок, що розвиваючи в учнях навичку компенетності, це тим самим поглиблює їхні знання про власний емоційний та розумовий потенціал.

Вміння вибудовувати соціальні зв’язки – це відчувати взаємопов’язаність з іншими учасниками освітнього процесу, отримувати і надавати підтримку.

Відчуття приналежності до соціуму є одним із факторів, які можуть найбільше впливати на мотивацію окремих осіб. Як аспект інтеграції та приналежності, соціальні зв’язки є одним з найважливіших факторів адаптації особистості.

Що стосується практичного застосування, то в 1989 році Едвард Десі ввів перше «втручання» з використанням концепції теорії SDT в одній з відомих компаній зі списку Fortune 500. Згадана компанія перебувала в важкому періоді після внутрішньої реструктуризації. Втручання було зосереджено на керівників вищої ланки, шляхом проведення специфічного навчання, спрямованого на підвищення задоволеності в автономії працівників. Інформація була зібрана від працівників, вони могли вільно висловлювати свою точку зору, ідеї та емоції щодо ситуацій, з якими стикалися.

Збір інформації дав зрозуміти, що від керівників в компанії були висловлені різкі, принизливі висловлювання щодо працівників. Через це робітники відчували сильне відчуття зневаги, що негативно впливало на сприйняття власних здібностей та навичок. Ба більше, враховуючи тісний взаємозв'язок між аспектами концепції, постійний негативний зворотний зв'язок також перешкоджав задоволення інших вимірів (автономії та соціальних зв’язків), створюючи таким чином ворожее неприємне середовище. На основі цих оцінок, менеджери компанії через навчальні групи здобули знання щодо того, як більш інформативно та доречно давати зворотний зв'язок (ціллю стало висвітлення критичних робочих питань, які потрібно вирішити в команді, не принижуючи та не де мотивуючи працівників).

В одному з проведених досліджень було зазначено, що домінуюча мотивація китайських студентів, які вивчають англійську мову – це «мотивація

сертифікату» або «certificate motivation». Справа в тому, що більшість студентів в китайських коледжах мають отримати певний атестат на рівень мови, щоб закінчити навчання та знайти гідну роботу. Згодом, в опитуванні 2003 року, результати такого підходу підтвердилися – з 78 студентів більшість учасників погодилася з пунктом «вчу англійську для того, щоб скласти іспити та отримати диплом» [2, с. 93]. Без внутрішньої мотивації та задоволення від процесу, зовнішні винагороди – це буде лише гарна обгортка.

Playful work design (PWE)

Вираз playful work design означає «робоче середовище з грою». Така атмосфера стимулює творчість, заохочує та надихає учнів, а основне - задовольняє базові психологічні потреби, оскільки створює для учнів / студентів комфортні умови для демонстрації своєї компетентності.

Вплив теорії самовизначення на різні сфери життя людини важко переоцінити. Якщо вчитель має внутрішню мотивацію та автономію це передається на учнів, які вивчатимуть матеріал більш свідомо та натхненно. Якщо лікарі мають внутрішню підтримку і стрижень – це допоможе вибудовувати надійні стосунки з пацієнтами та отримувати насолоду від праці. Якщо тренер горить ідеєю та бажанням навчити своїх спортсменів – це буде лише позитивно впливати на атмосферу в команді. Цей список можна продовжувати, але в будь-якому випадку, ми беззаперечно бачимо вагомий вплив теорії самовизначення на наше життя.

На офіційному сайті, присвяченому теорії самовизначення, є теми, які можна пов’язати з цією концепцією. Люди з інвалідністю, тема здоров’я, навчання, свідомості, відносин, спорту, грошей, батьківства, тощо [17]. Усі ці аспекти можна пов’язати з теорією самовизначення, тим самим застосувати знання на практиці.

2.2 Аналіз чинних підручників для оволодіння учнями початковим рівнем знань з китайської та англійської мов

Рис. 7. «Підручники для оволодіння учнями початковим рівнем знань з китайської мови»

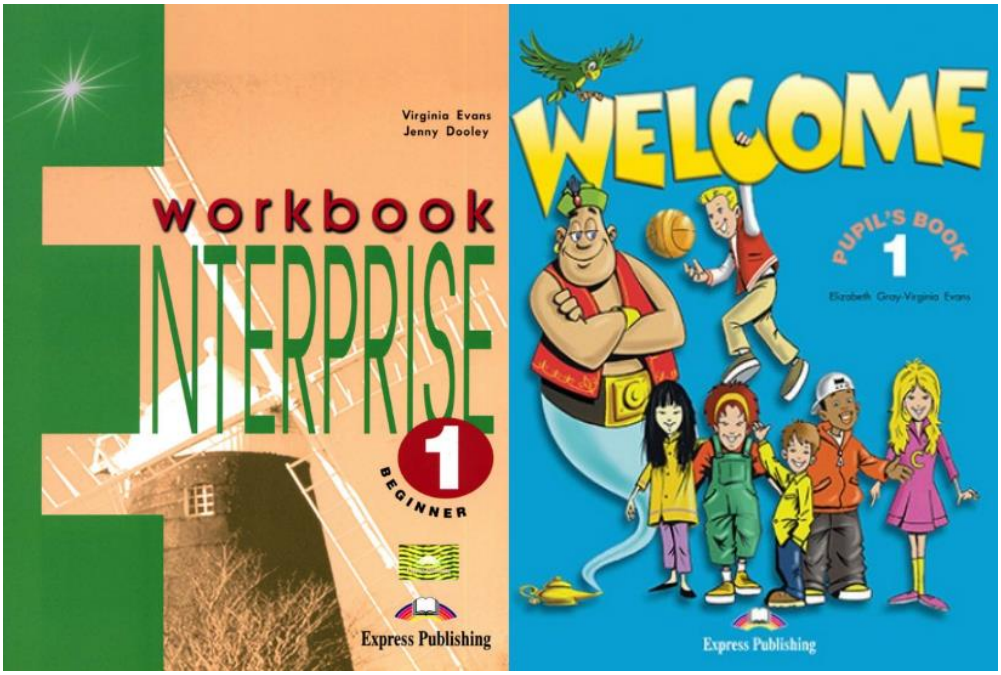

Рис. 8. «Підручники для оволодіння учнями початковим рівнем знань з англійської мови»

Для визначення потенціалу чинних підручників в організації взаємопов’язаного навчання учнів китайської та англійської мов на початковому рівні важливо було їх проаналізували за наступними критеріями:

- доступність – рівень складності освітньої інформації для учнів даної вікової групи, адаптований вокабуляр, граматичні структури тощо;

- компетентнісний потенціал - можливості для формування різних видів компетентності (вільне володіння державною мовою; здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами; інноваційність; громадянські та соціальні компетентності; культурна компетентність) [18];

- дидактичний складник (ілюстрації, схеми, таблиці, які допомагають візуалізувати інформацію, роблячи її більш доступною та зрозумілою для учнів з різними типами сприйняття (візуальним, аудіальним, кінестетичним); завдання для активізації пізнавальної діяльності, запитання для самоконтролю, проблемні ситуації, проєктні завдання, які спонукають учнів не просто пасивно сприймати інформацію, а аналізувати її, порівнювати, узагальнювати, застосовувати на практиці);

- якість оформлення навчальних матеріалів.

Першим розглянемо **підручник «Весела китайська мова»** 2010 р.в., який пропонує юним дослідникам поринути у світ китайської мови та культури. Підручник містить 12 уроків, нові слова та повторення (63 сторінки), які супроводжуються різними активностями для дітей молодшого шкільного віку [19].

Для дітей початкової школи цей підручник не є обтяжливим. Граматичні конструкції, слова, активності – все це відповідає психологічним особливостям учнів молодшого шкільного віку. Освітня інформація у підручнику достатньо унаочнена та заохочує дітей вивчати китайську мову. Особливу увагу привертають запропоновані ігрові форма організації освітнього процесу. Окрім цього, книга має не лише теоретичні матеріали, але й цікаві факти, рецепти, пісні [19, с. 4, 13, 24, 34, 58-59]. Отже, цей підручник заохочує дітей до вивчення китайської мови у широкому культурологічному та країнознавчому контекстах, пропонуючи для вивчення матеріали з етикету, звичаїв, страв, державних символів Китаю тощо.

На мою думку, цей підручник містить достатню кількість дидактичного матеріалу, що є корисним для дітей початкової школи. Незважаючи на те, що

кожен розділ автори підручника пропонують майже однакові за своєю суттю завдання [19, с. 27, 37, 43, 47], разом з цим ці завдання сприяють тому, що діти навчаються командній роботі [19, с. 9, 17, 19], вчаться співати пісень [19, с. 10, 20], правильно вимовляти слова [19, с. 14, 18, 24] тощо;

Аналізуючи підручник «Весела китайська мова», можу висловитися думку на користь того, що підручник гідний прочитання та викладання. Для дітей молодшого шкільного віку матеріали стануть чудовим зацікавленням у світ китайської мови.

Навчальна книга для дорослих «HSK Standard course 1» 2013 р.в. На його 127-ми сторінках представлені базові теми для навчання розмовної китайської [20]. До прикладу, традиційні теми: “你好 Hello” [20, с. 2], ”谢谢你 Thank you” [20, с. 8], “你叫什么名字 What’s your name?” [20, с. 14], “现在几点 What’s the time now” [20, с. 82] а також оригінальні: “你儿子在那儿工作 Where does your son work” [20, с. 64] “我能坐这儿吗 Can I sit here” [20, с. 72] “他在学做中国菜呢 He is learning to cook Chinese food” [20, с. 98].

На мою думку, підручник є заскладним для учнів початкового рівня, адже має багато затяжких граматичних конструкцій та важкого матеріалу для самостійного опрацювання. Підручник написаний китайською та англійською мовами, тому це може зіграти як «за» учня, так і «проти».

Книга написана чітко і по суті, тож має мало аспектів для розвитку компетентностей. На всі 127 сторінок є лише 3 сторінки [20, с. 39, 81, 119], що почасти розказують про традиції того чи іншого явища в китайській культурі.

Навчальна книга «HSK Standard course 1» чудово підійде для вивчення мови групою людей, адже має багато завдань на роботу в парах або групі. До прикладу, завдання: об’єднатися в групи по 3-4 людини і питати одне одного про ім’я та національність [20, с. 21 впр. 2; с. 29 впр. 2,]. Чи це стає перешкодою щоб вивчати мову самостійно? На мою думку, так. Скорше за все, людина, яка вивчає мову самостійно, може просто пропустити питання, на які потрібно відповідати в групах. Ба більше, книга перевантажена граматичним матеріалом [20, с. 15-19, с.

100, с. 106-107], що може значно сповільнити процес вивчення мови без самомотивації.

Отже, ця навчальна книга стане в пригоді, коли вивчення китайської проходить в групах. Розроблені матеріали книги «HSK Standard course 1» допоможуть покращити чотири ключові мовні навички - читання, говоріння, аудіювання та письмо. Навчальна книга пропонує чимало різноманітних та креативних вправ: вправи на поєднання картинок з словами [20, с. 14, 22, 30], відповіді на запитання [20, с. 16, впр. 2, с. 24 впр. 2, с. 33 впр. 2], доповнення речень по фото [20, с. 17 впр. 3, с. 25 впр. 3, с. 33 впр 3], слухання та повторення слів [20, с. 28, с. 34 впр 2, ст. 44], вивчення граматики [20, с. 15-16 впр. 1-3, с. 23 впр. 1-3], тощо. Разом з цим, автори пропонують обмаль додаткових фактів про Китай, що значно б допомагало в розвитку різних видів компетентностей.

З цього аналізу випливає те, що книга буде ефективною в вивченні китайської на початковому рівні для занять в групах або з репетитором.

WELCOME 1 (1999 р.в.). Крок за кроком учні навчаться представлятися, рахувати, ставити питання та вчити нові слова [21]. Підручник містить креативні завдання Write about your family. Draw or stick pictures [21, с. 14 впр. 4 «Project»] Write about your bedroom [21, с. 20 впр. 4 «Project»]; Make a birthday card for your friend. Write your birthday wishes [21, с. 28 впр. 4 «Project»].

Пісні, запропоновані в підручнику, допоможуть вивчати мову через ритм та асоціації [21, с. 21 впр. 7; с. 29 впр. 7; с. 35 впр. 7;].

Граматика, подана в підручнику, спонукає та мотивує дітей. Дітям буде цікаво вивчати граматичні конструкції, оскільки написані вони доступно мовою та з візуальним підкріпленням.

Підсумовуючи зазначене можемо зробити висновок, що підручник WELCOME 1 є доступним для дітей молодшого шкільного віку.

Після кожних трьох вивчених розділів є Revision – перевірка знань [21, с. 22-23; 42-43; 68-69; 94-95].

Підручник WELCOME 1, на жаль, не містить відомостей про культуру Британії. Я переконана, що факти про звичаї, одяг, їжу, національні свята Британії сприяли б обізнаності у дітей.

Авторки Е. Грей та В. Еванс чудово дібрали дидактичний матеріал для дітей: групова діяльність – Let's play [21, с. 35 впр. 6; с. 41 впр. 6], креативні завдання для розвитку уяви та фантазії дітей – Project [21, с. 34 впр. 4], скоромовки – Twister. Listen and repeat [21, с. 34 впр. 5], вправи на говоріння – Look and say [21, с. 33 впр. 4; с. 36 впр 1; с. 37 впр. 4]. Методично цей підручник створений на вищому рівні, бо має необхідні аспекти компетентнісного підходу організації освіти.

Наприкінці підручника є шаблони завдань, які можна роздрукувати та надати дітям для створення власних креативних поробок, листівок, привітань, розмальовок тощо [21, с. 110-127].

Незважаючи на те, що цьому підручнику 26 років, він якісно розроблений та сприяє ліпшому засвоєнню матеріалу для дітей (яскраві картинки, фото, персонажі підручника тощо).

Підручник Enterprise 1 Beginner 1997 р.в. Підручник доступний для дорослих студентів, які тільки хочуть почати вивчати англійську мову. Теми йдуть за рівнями складності і урок за урок стають важчими [22]. З чотирьох видів мовленнєвої діяльності підручник Enterprise 1 включає в себе три: читання [22, с. 7 впр. 16; с. 9 впр. 4; с. 11 впр. 13], говоріння [22, с. 10 впр. 7] та письмо [22, с. 7 впр. 17; с. 11 впр. 10; с. 39 впр. 13]. Завдань на аудіювання в підручнику немає, але наприкінці матеріалів є відеодоріжки з фільмів для ліпшого закріплення знань [22, с. 83-88]. Хоча завдань з конкретною назвою "Listen and repeat" не так багато, але усі вправи з підручників побічно говорять про це [22, с. 4 впр. 1; с. 5 впр. 7; с. 56 впр. 1]

Мені подобається, що підручник охоплює різні аспекти нашого з вами життя: вивчення географії, національностей [22, с. 9 впр. 5], визначних п'яток, відомих постатей [22, с. 37 впр. 5], страв тощо. Це дозволяє вивчати мову через призму того, що цікавить студента. Насамкінець, в підручнику є відеоролики, які

потрібно пройти після конкретного розділу та перевірити свої знання – це поліпшує сприйняття мови на слух, а також дозволяє побачити та послухати живу, а не книжкову, теоретичну мову.

Підручник Enterprise 1 підходить як для самостійного вивчення, та і для вивчення в групах. В будь-якому з цих випадків це буде сприяти діяльнісному підходу, адже цей підручник має аспекти формування успішної інтеграції в соціум, самореалізацію та застосування знань на практиці.

На свій рік видання цей підручник гідний прочитання та того, щоб використовувати його навіть через майже 30 років.

Отже, добре продуманий та якісний дидактичний матеріал перетворює підручник зі звичайного джерела інформації на ефективний інструмент навчання, який робить процес здобуття знань більш зрозумілим, цікавим, активним та результативним. Без нього підручник ризикує стати сухим, складним для сприйняття текстом, що значно знижує ефективність навчання. На жаль, можливості взаємопов’язаного вивчення китайської та англійської мов у цих підручниках не враховані.

2.3 Теорія самовизначення у вивченні китайської та англійської мов: дизайн практичних завдань

Через призму взаємопов’язаного навчання, а також за допомогою рефлексії та самоусвідомлення, учні зможуть розмірковувати над своєю ситуацією, буттям у світі, а також над обов’язками, за які вони відповідальні в соціумі.Через призму взаємопов’язаного навчання, а також за допомогою рефлексії та самоусвідомлення, учні зможуть розмірковувати над своєю ситуацією, буттям у світі, а також над обов’язками, за які вони відповідальні в соціумі. Це суголосно з теорією самовизначення, важливу роль у якій відіграє процес осмислення сенсу свого життя.

РОЗДІЛ 3.
АВТОРСЬКА МЕТОДИКА ВЗАЄМОЗВ'ЯЗАНОГО НАВЧАННЯ КИТАЙСЬКОЇ ТА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВ НА ПОЧАТКОВОМУ РІВНІ

Приклади завдань на взаємопов'язане вивчення китайської та англійської мов, розробленого з урахуванням принципів теорії самовизначення (SDT):

Створення діалогу «Can you tell me something interesting about Ukraine?» Завдання:

Уявіть, що подорожуючи по США, на вулиці Сан-Франциско ви зустріли американця, який по вашій патріотичній футболці дізнався, що ви українець/українка. Він попросив вас розказати 3 цікавих факти про Україну.

- Об'єднайтеся у пари та запишіть у зошит діалог: одна людина - американець, інша - українець.
- Презентуйте свій проєкт однокласникам.

При цьому принципи SDT проявляють себе наступним чином:

автономія: учні самостійно обирають факти, ключові слова та тематику діалогу;

компетентність: учні застосовують слова у власному контексті;

соціальні зв'язки: вміння працювати та взаємодіяти в команді.

Сценка «Китайська казка» Завдання:

- Інсценізуйте казку, самостійно обравши для себе роль.

автономія: учні самостійно обирають факти, ключові слова та тематику діалогу;

компетентність: учні застосовують слова у власному контексті;

соціальні зв'язки: вміння працювати та взаємодіяти в команді.

Розмовна гра «Хрестики-нолики» Завдання:

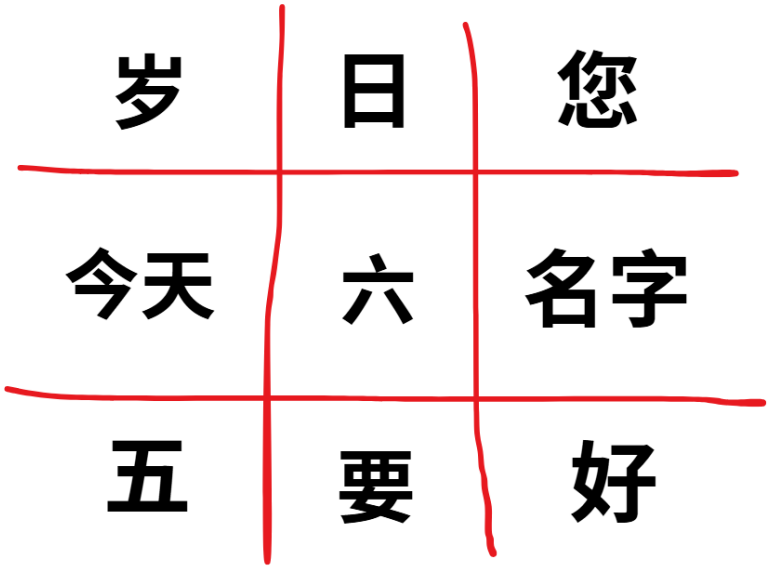

Рис. 9. «Гра з урахуванням принципів теорії самовизначення китайською мовою»

Рис. 10. «Гра з урахуванням принципів теорії самовизначення англійською мовою»

- Візьміть у вчителя роздруківки. На початку гри, оберіть хто буде «хрестиком», а хто «ноликом».
- Хрестики роблять хід. За кожною коміркою закріплене певне слово; закресливши слово, створіть з ним речення.
- Продовжуйте гру до перемоги або нічиєї.

автономія: учні самостійно роблять вибір;

компетентність: учні розвивають навички говоріння; вчаться застосовувати слова на практиці та розширяють вокабуляр;

соціальні зв'язки: учні розвивають комунікативні навички.

Колаж «Сторінка про Китай» Завдання:

- Об'єднайтеся у пари.
- Придбайте газети, журнали; роздрукуйте фото, картинки з визначними місцями, місцевою їжею, звичаями Китаю.
- Візьміть ватман А3 та з газетних вирізок та інших матеріалів створіть власний колаж на тему «Китай: від мови до стилю одягу»
- Презентуйте свій проєкт однокласникам.

! *Нотатка* ***!*** *: використовуйте такі рекомендовані слова / словосполучення, пов'язані з культурою Китаю:* ***архітектура*** *(长城、故宫、兵马俑、天坛、天安门广场、东方明珠广播电视塔、张家界),* ***їжа*** *(火锅、麻婆豆腐、宫保鸡丁、饺子、包子、泡椒凤爪、 月饼、炸牛奶),* ***чотири великі винаходи*** *四大发明 (指南针、造纸术、火药、印刷), тощо.*

При цьому принципи SDT проявляють себе наступним чином:

автономія: учні на власний вибір обирають фото, картинки, факти, тощо;

компетентність: учні засвоюють та поглиблюють свої знання про Китай, про його культуру та традиції;

соціальні зв'язки: вміння працювати та взаємодіяти в команді; вміння виступати перед публікою.

Відео «День зі мною» (англійською мовою) Завдання:

- Зніміть свій день на відео, використовуючи в ньому лексику з минулого уроку «What time do you get up?»
- Поділіться відео з другом.

автономія: учні самостійно знімають, монтують відео – в цьому буде проявлятися та розкриватися творчість та креативність кожної особистості;

компетентність: учні засвоюють слова та фрази у практичному застосуванні;

соціальні зв'язки: комунікація з другом про записані відео.

Діалог «На ринку» Завдання:

- Об'єднайтеся у пари.
- За 7 хвилин, на основі пройденого уроку «Ринок» створіть діалог. Уявіть, що один з вас – це покупець, інший – продавець. Застосовуйте конструкції та лексику по темі «Ринок».
- Діалог запишіть у зошит.
- Обіграйте діалог перед однокласниками.

***!** Нотатка **!** : використовуйте такі китайські слова та **фрази ввічливого звертання** як: «请问、谢谢您、您好、再见、多少», або англійські слова «Can you help me, thank you very much, have a nice day, how much is it, please tell me».*

При цьому принципи SDT проявляють себе наступним чином:

автономія: учні самостійно створюють унікальний діалог;

компетентність: учні засвоюють вокабуляр опрацьованого уроку, вміння мудро розподіляти час;

соціальні зв'язки: учні розвивають вміння працювати в парах та не боятися виступати на публіці.

Кулінарний квест «Страва Китаю» Завдання:

- Оберіть одну страву серед трьох провінцій Китаю (Сичуань, Гуандун, Хунань), яка вам до вподоби.
- Напишіть в українсько-китайсько-англійський словник лексику, пов'язану з приготуванням цієї страви.
- Створіть презентацію з фотографією цієї страви та розкажіть про неї однокласникам. Будьте готові дати відповідь на питання однокласників.

автономія: учні самостійно обирають страву, вокабуляр до завдання та створювати унікальні презентації;

компетентність: застосування слів та виразів в контексті, учні стають обізнаними в культурі їжі Китаю;

соціальні зв'язки: вміння лаконічно та чітко відповідати на запитання та взаємодіяти з людьми.

Перегляд відео. Завдання:

- Перегляньте цікаве для вас відео рівню A1 або HSK 1.
- Запишіть слова та вирази, які вам запам'яталися.
- З кожним словом або фразою створіть речення.
- Прочитайте речення перед однокласниками. Інша людина в класі буде перекладати ваше речення.

автономія: серед великої кількості відео в інтернеті, учні самостійно обирають те, яке їм найбільше до вподоби;

компетентність: учні тренують пам'ять та засвоюють усі чотири аспекти МД – читання, письмо, аудіювання та говоріння. *соціальні зв'язки:* вміння лаконічно та чітко відповідати на запитання та взаємодіяти з людьми.

соціальні зв'язки: вміння взаємодіяти та комунікувати з однокласниками.

Спілкування з носієм мови. Завдання:

- Завантажте додаток для взаємного обміну мовами – Tandem.
- Знайдіть партнера для спілкування.
- Привітайтеся використовуючи вирази «你好、您好、中午好、你怎么样、你住在哪儿» або «Hello, how are you, I am good, Where do you live».
- Попросіть його/її розказати декілька цікавих фактів про країну, мову якої ви вивчаєте.
- Перекладіть факти та невідомі слова.
- Поділіться з однокласниками цікавими відомостями про країну та розкажіть про вивчені вами слова.

При цьому принципи SDT проявляють себе наступним чином:

автономія: учні вільні в тому, щоб самостійно обрати партнера для спілкування; розвиває навички виходу з зони комфорту;

компетентність: учні засвоюють та практично застосовують набір базової лексику в контексті вивченого матеріалу;

соціальні зв'язки: вміння комунікувати з іноземцями, розуміти їхній менталітет та звичаї, набуття нових знайомств.

Постановка цілей по методиці SMART. Завдання:

- Поставте собі ціль щодо вивчення китайської або англійської мов.

  ! *Нотатка* ***!*** *: ця ціль має відповідати системі* ***SMART****, тобто – бути конкретною, вимірюваною, досяжною, актуальною та обмеженою в часі.*

- Після того як час вичерпано, детально представте власні результати однокласникам.

автономія: учні самостійно думають над метою, яку хочуть досягти в виченні мови;

компетентність: розвиток відчуття власної відповідальності, старанність, вміння мудро розподіляти час та чітко ставити цілі;

соціальні зв'язки: вміння розказувати як про успіхи, так і про труднощі у виконанні завдання, взаємодія з однокласниками.

Творче завдання «Поєднання приємного з корисним»

- Відвідайте виставку, кав'ярню, музей або інше громадське місце.
- Візьміть з собою блокнот та записуйте що ви бачите навколо себе.
- Вдома перекладіть слова з українською на китайську/англійську, запишіть їх у власний словник.
- Створіть по реченню з кожним словом.
- Поділіться враженнями про ваші відвидини якогось закладу з однокласниками.

автономія: учні самостійно обирають громадське місце та пишуть у словник набір слів, які вони бачили в тому чи іншому місці;

компетентність: застосування слів в контексті, розвиток національної приналежності, патріотичне та естетичне виховання учнів;

соціальні зв'язки: вміння взаємодіяти з людьми навколо, лаконічно ділитися враженнями від побаченого та почутого.

ВИСНОВКИ

У даному курсовому проєкті було досліджено методику взаємопов’язаного навчання китайської та англійської мов на початковому рівні, визначено ефективність такого способу. Особливу увагу приділено теорії самовизначення як сучасному внутрішньому мотиватору для ефективного навчання.

У першому розділі були досліджені особливості та відмінності вивчення китайської та англійської мов, а також необхідні знання та вміння для початкового рівня володіння китайської (HSK 1) та англійської (A1) мов. Можемо зробити висновок, що китайська та англійська мови мають відмінності на всіх рівнях (граматичному, писемному, фонетичному, тощо). Попри усі робіжності, дослідження показали, що ці дві мови є найбільш вживаними світовими мовами. Цим актуальність дослідження лише підтверджується.

У другому розділі представлено концепцію теорії самовизначення

Вивчені дослідження, присвячені питанню теорії самовизначення продемонстрували, що внутрішня, незалежна від зовнішніх факторів мотивація людини є ключовим аспектом для ефективного та плідного навчання не лише мові, а й обізнаності в будь-якій сфері життя.

Проаналізувавши змістовий, мотиваційний та методичний матеріал підручників для оволодіння учнями початковим рівнем знань з китайської та англійської мов, було виявлено, що в багатьох підручниках відсутнє мотиваційне підґрунтя.

У зв’язку з цим, була розроблена система ефективних завдань для взаємопов’язаного навчання китайської та англійської мов, яка задовольнятиме основні психологічні потреби учнів у самомотивації, надала можливість використання цих матеріалів у практиці шкільного навчання, а також подальших розробках підручників, навчальних посібників та робочих зошитів для учнів початкового рівня.

Результати аналізу підтвердили, що самовизначення неможливо досягти без чітких пріоритетів та становленням себе у суспільстві. Через що випливає, що

теорія самовизначення дотикається не лише до питання вивчення мови, але й до глибшого питання буття та самоусвідомлення.

Джерелами дослідження були безліч зарубіжних та вітчизняних наукових статей, інтернет-ресурси (сайти, статистики), підручники, тощо.

Важливо зазначити, що авторська методика взаємозв'язаного навчання китайської та англійської мов на початковому рівні та три основні фактори теорії самовизначення, а саме: автономія, компетентність та побудова соціальних зв'язків допоможуть учням не лише розвинути власний інтелектуальний потенціал, але й будуть сприяти розвитку моральних та духовних цінностей (брати відповідальність за власний вибір, вміння комунікувати з людьми та не залежати від тиску зовнішніх факторів)

Отже, здійснений аналіз усіх складових цього курсового проекту показав, що використовуючи теорію самовизначення для взаємопов'язаного навчання китайської та англійської мов на початковому рівні, можна ефективно та продуктивно вчитися, пізнавати себе, світ та людей навколо. Використання теорії в практичних ситуаціях допоможе учням чути внутрішній голос та бажання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Рівень володіння англійською та іншими іноземними мовами в Україні: результати кількісного соціологічного дослідження проведеного у грудні 2022 – січні 2023. URL: https://kiis.com.ua/?lang=rus&cat=reports&id=1210&page=1.
2. Liangxing Liu. English Language Teaching; Vol. 9, No. 4; 2016 ISSN 1916-4742 E-ISSN 1916-4750 Published by Canadian Center of Science and Education 92 Why Do Chinese College Students Learn ESP: An Analysis of Language Learning
3. The most spoken languages worldwide in 2025. statista. URL: https://www.statista.com/statistics/266808/the-most-spoken-languages-worldwide/.
4. Байдак Л. І. ВЗАЄМОПОВ’ЯЗАНЕ НАВЧАННЯ ВИДАМ МОВЛЕННЄВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРИ ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У НЕЛІНГВІСТИЧНОМУ ВИШІ. С. 1. URL: https://repo.snau.edu.ua/bitstream/123456789/4490/1/Байдак%20Л.І.%20.
5. Sadiku L. M. The Importance of Four Skills Reading, Speaking, Writing, Listening in a Lesson Hour. European Journal of Language and Literature. 2015. URL: https://doi.org/10.26417/ejls.v1i1.p29-31
6. Maria Montessori. THE MONTESSORI METHOD. URL: https://perso.telecom-paristech.fr/rodrigez/resources/PEDAGO/montessori_works.pdf.
7. Іспит HSK. Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна / Інститут Конфуція. URL: https://confucius.karazin.ua/іспит-hsk/.
8. https://culture-oushi.com/files/exemple%20HSK%20level-1.pdf
9. Рівні англійської мови: все по порядку. URL: https://smile-school.kiev.ua/rivni-anglijskoyi-movi-vse-po-poryadku/.

10. Афоризми відомих українців. Харків: Фоліо, 2017. с. 15
11. Święcicka M. Psychologia Wychowawcza. Польща, 2019.
12. Легун О. М. Сенс життя та життєве самовизначення особистості. С. 100.
13. Iulia Feraru Laura Bacali. Explore the intersection of Self-Determination Theory and cybersecurity education - A literature review. Sciendo. 2024. P. 58.
14. Shinobu Kitayama H. R. M. Culture and the Self: Implications for Cognition, Emotion, and Motivation. 1991.
15. Thomas K. F. Chiu. Applying the self-determination theory (SDT) to explain student engagement in online learning during the COVID-19 pandemic. Journal of Research on Technology in Education. 2021.
16. Gregorich-Filkins K. The Impact of Self-Determination Theory on Teacher Professional Development. 2025.
17. CSDT. URL: https://selfdeterminationtheory.org.
18. Державний стандарт базової середньої освіти. Міністерство освіти і науки України. https://mon.gov.ua/osvita-2/zagalna-serednya-osvita/nova-ukrainska-shkola-2/derzhavniy-standart-bazovoi-serednoi-osviti
19. (2010). Весела китайська мова. Beijing Language Culture University Press.
20. (2013). HSK Standard course 1 Textbook. Beijing Language Culture University Press.
21. Virginia Evans, Elizabeth Gray (1999). WELCOME 1. Express Publishing.
22. Virginia Evans, Jenny Dooley (1997). Enterprise 1 Beginner. Express Publishing.